

Det siste året i barnehagen

Innhold

Det siste året i barnehagen	1
Velkommen som foreldre på ørne- og bjørnegruppa	3
Målsettinger med opplegget	3
Gode relasjoner og sosial kompetanse	3
Lek	4
Selvstendighet og selvoppfatning	4
Språk	4
Motorikk	5
Læring	5
Jeg vet	5
Å ha det fint sammen	5
Alle barn har rett til å være trygge	5
Kroppen min eier jeg	5
Tips til foreldre	6
Høytlesning	6
Selvstendighet	6
Gi barnet plikter hjemme	6
Barn som engster seg for skolestart	6
Innskriving i 1. klasse	6
Årskalender	7

Velkommen som foreldre på Ørne- og Bjørnegruppa

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barn skal få en trygg og god overgang fra barnehagen til skolen» R17.

Det siste året i barnehagen skal være et godt og spennende år. Barna skal få mulighet til å glede seg til skolestart og samtidig få en god avslutning på barnehagelivet. Overgangen fra barnehage til skole skal oppleves som trygg og positiv. Opplegget barna møter hos oss det siste året i barnehagen skal være lystbetont og gi muligheter for utforskning, medvirkning og lek. Vi skal la barna gradvis øve på å bli selvstendige og oppleve følelsen av mestring og egenverd. Vi ønsker å skape nysgjerrighet, lærelyst og positive forventninger til skolestart.

Blåbærskogen barnehage følger Ringerike kommunes rutiner for overgang mellom barnehage og skole. Formålet med denne planen er å sikre gode overganger og styrke sammenhengen i opplæringen av barn i Ringerike kommune.

Målet med kommunens overgangsplan er:

- Å gi barna de beste forutsetninger for trivsel, trygghet og læring når de kommer til skolen.
- Å sikre at alle barn og foreldre i Ringerike opplever kontinuitet, sammenheng og forutsigbarhet i overgangen fra barnehage til skole.
- Å styrke samarbeidet mellom barnehagen og skolen.

I januar 2025 vil det bli et eget foreldremøte for foreldre til skolestarterne i barnehagen. På den siste foreldresamtalen våren 2025 skal foreldrene og pedagogisk leder i samarbeid fylle ut et overgangsskjema som sendes til skolen før sommeren.

Ørne- og Bjørnegruppa består i år av 5 jenter og 6 gutter, og det er Jane A., Ina, Mari og Marianne som har hovedansvaret for gruppedagene. Skolestarterne møtes en til to ganger i uka og har et eget opplegg og ulike temaer. Vi ønsker å være fleksible og være der barna er, så om det dukker opp noe underveis kan det hende vi er spontane og griper øyeblikket!

Målsettinger med opplegget

Målet er at barna skal oppleve et innholdsrikt siste år i barnehagen, og at overgangen fra barnehagen til skolen skal bli trygg og positiv. Det å være på Ørne- og Bjørnegruppa skal være lystbetont, gi muligheter til utforskning og lek, og la de gradvis øve på å bli selvstendige. Klarer vi å skape nysgjerrighet, lærelyst og positive forventninger til skolestart, har vi fylt barnas «ryggsekk» riktig når de går ut porten for aller siste gang. I det daglige og i gruppetiden vil vi ha fokus på temaene under.

Gode relasjoner og sosial kompetanse

For at barna skal kunne bygge gode relasjoner og ta aktiv del i fellesskapet i barnehagen og senere i skolen trenger de sosial kompetanse. Barnehagens pedagogiske plattform bygger på lek og autoritative voksne. Autoritative voksne har fokus på å skape varme og gode interaksjoner og relasjoner, som igjen vil overføres til barna. Det å ha positive interaksjoner, og å kunne speile hverandre på en god måte er viktige «ingredienser» i det å ha god sosial kompetanse og å kunne danne vennskap.

Barnets selvfølelse vokser frem og blir styrket i arbeidet med sosial kompetanse, noe vi mener er psykisk helsefremmende. Å bli møtt av voksne som ser, hører og forstår de for den de er og ikke hva de gjør, er med på å styrke akkurat dette. For barn er noe av det viktigste i barnehagen å ha venner. Vennskap utvikles først og fremst i lek med andre, men også i samling, under måltidet og i andre hverdagssituasjoner.

Lek

Leken vil og skal alltid ha en viktig plass i Blåbærskogen barnehage. Det er som nevnt ovenfor gjennom lek at barn utvikler relasjoner og vennskap, samt lærer om både seg selv og verden. Studier viser at leken også er viktig for hjernens utvikling. Gjennom lekens fryd og glede øker veksten av nye nerveceller i hjernen og forbindelsene imellom dem blir sterkere. Barn som leker mye, får en tydelig tykkere hjernebjelke sammenliknet med barn som bruker mye tid foran skjerm. Derfor er og vil leken alltid være det viktigste vi bruker tid på i barnehagen.

Selvstendighet og selvoppfatning

Barna i Blåbærskogen barnehage skal få en positiv oppfatning av seg selv, og de skal få erfaring og bli kjent med å omgås andre på en god måte. Et viktig mål er at barna skal bli selvstendige, trygge på- og ha tro på seg selv. For å nå dette målet jobber vi med følgende områder:

- Oppleve tillit og ansvar.
- Trygges i å ha tro på seg selv - skape indre trygghet.
- Erfare opplevelser og muligheter for mestring og medvirkning.
- Oppleve ekstra utfordringer og delta i aktiviteter kun for Ørner og Bjørner.
- Øve på å ta egne valg (eks hvilke klær man skal ha på seg ute)
- Kle på seg selv (eks brette over utetøy og ta på strikken)
- Holde orden på egne ting.
- Øve på å selvhjelpenhet i toalett-situasjon
- Øve på å si hade ved leveringen på morgningen.
- Ved slutten av året skal barna få lov til å si hade til foreldrene ved porten og gå inn på avdelingen på egenhånd.

Språk

Språket er vårt viktigste verktøy for kommunikasjon, samspill og forståelse. Vi ønsker å legge til rette for et rikt og variert språkmiljø, med tilgang til lek, sang, bøker, samtaler, aktiviteter og utforsking av skriftspråket. Målet er ikke å lære å lese/skrive, men skape interesse for språk. Høytlesning er et viktig forstadium for både lesing og skriving, og kan være en fin aktivitet og også prioritere hjemme sammen med barna. I barnehagen jobber vi med disse områdene:

- Øve på å kommunisere og uttrykke seg forståelig.
- Øve på å følge språklige instruksjoner og beskjeder.
- Høytlesning med bøker, historier, eventyr, rim og regler.
- La barna leke med bokstaver og ord, dikte historier sammen andre barn og øve på å gjenfortelle.
- Bli kjent med bokstaver og tall.
- Øve opp utholdenhet og konsentrasjon.
- Språkaktiviteter i samlingsstunden.

Motorikk

Ved å gi barna mulighet og tilgang til bevegelse både ute og inne, lar vi barna øve opp og utvikle kroppskontroll og motoriske ferdigheter. Vi ønsker å gi barna mye utetid både i barnehagen og på tur, det mener vi er med på å skape aktive barn, som igjen vil føre til god motorikk, samt god fysisk og psykisk helse. Barna skal få erfaringer med og oppleve ulike bevegelser i ulikt miljø og terreng. Vi tilrettelegger for lek og aktivitet gjennom blant annet dans, turer, utelek og hinderløype. For å utvikle god motorikk og kroppskontroll jobber vi med følgende områder:

- Finmotoriske aktiviteter (klippe med saks, øve opp blyantgrep, perle, tegne og fargelegge innenfor strekene)
- Ulike formings- og tegneoppgaver
- Være masse ute både i barnehagen og ute på tur, dette vil føre til god motorikk, samt god fysisk og psykisk helse. Felles opplevelser ute i naturen styrker også samholdet i gruppa.
- Erfare og bli kjent med hvordan man kan ferdes trygt i trafikken.

Læring

Barnehagen skal fremme læring ved at barna opplever et stimulerende miljø som støtter deres lyst til å leke, utforske, medvirke, lære og mestre. På ørne- og bjørnegruppa skal barna få oppleve å få bidra til egen og andres læring ved å være i et inkluderende felleskap. De skal få møte nye og spennende temaer som bidrar til gode lærings situasjoner.

Jeg vet

«Jeg vet» er en kunnskapsbasert læringsressurs for barnehager og skoler om mobbing, vold, overgrep og barns rettigheter. Innholdet er forankret i rammeplanen for barnehagen og er utviklet av Salaby i samarbeid med Redd barna, på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Vi vil i løpet av det siste året i barnehagen komme innom temaer:

Å ha det fint sammen

Her lærer barna om hvordan vi kan etablere et godt miljø i barnehagen, og hvordan vi kan si ifra hvis vi opplever noe vanskelig.

Alle barn har rett til å være trygge

Alle barn har rett til å være trygge, både hjemme og i barnehagen. Her møter barna Linja som av og til er redd for å gå hjem. De lærer om ulike former for fysiske og psykisk vold, og om hvordan man kan få hjelp hvis man opplever noe vanskelig.

Kroppen min eier jeg

Alle barn har rett til å bestemme over sin egen kropp. Og det finnes ting som voksne aldri skal gjøre med kroppen til barn. I øktene om «kroppen min eier jeg» får barna god innsikt i temaene kropp, grenser, overgrep og hvordan vi kan få hjelp hvis vi trenger det.

Barn som har fått undervisning eller annen informasjon om seksuelle overgrep, har en bedre forståelse av at dette er feil, og har lettere for å fortelle om sine opplevelser enn barn som ikke har fått denne kunnskapen. Forskning viser at opplæring om mobbing, vold og seksuelle overgrep kan ha en forebyggende effekt og gi barn økt kunnskap, bedre ferdigheter og evner til å beskytte seg selv. Opplegget gjennomføres alltid med kjente voksne på en trygg måte. Det settes av god tid til at barna kan stille spørsmål og vi snakker sammen om det vi har sett i filmene.

Foreldre og foresatte vil alltid få beskjed når vi har gjennomført «jeg vet» økter i barnehagen.

Tips til foreldre

Høytlesning – Les gjerne for barna hjemme, dette kan også være en fin Banking time aktivitet. Forskning viser at barn som blir lest for 15 minutter daglig har en stor betydning for barnets språkutvikling.

Selvstendighet – La barna øve på å kle på seg og pakke sin egen sekk. Dette er oppgaver barnet i større grad må kunne takle selv på skolen. Vi oppfordrer dere også til å la barna øve på å «levere seg selv». Her må dere gjøre gode avtaler med avdelingen på forhånd.

Gi barnet plikter hjemme – Gi barna mulighet til å hjelpe til med små plikter hjemme. Ved å gi barnet enkle oppgaver legger man til rette for at barnet kan oppleve mestring og læring. Dette er også en gylden mulighet til å øve på å bidra til fellesskapet. *«Å være en del av noe og bidra bygger en fin selvfølelse hos barn. Å få lov å prøve seg litt og mestre skaper robusthet»*. Psykolog Line Marie Warholm.

Barn som engster seg for skolestart – De fleste barn gleder seg til skolestart, men det er også normalt å grue seg. Besøk gjerne skolens uteområde for at barnet skal bli kjent. I løpet av mai/juni vil dere bli invitert til førskoledager hvor dere får se på klasserommet, samt møte læreren.

Innskriving i 1. klasse – Dere vil motta en invitasjon til innskriving i 1. klasse via Altinn/digital postkasse. Frist for innskriving er 31. januar 2025.

Et tips for å knytte relasjoner inn mot skolestart er å kunne invitere med barn fra barnehagen som skal gå på samme skole hjem.

Årskalender

Årskalenderen følger temaene i barnehagens årshjul, Trampolineboka og er forankret i Rammeplan for barnehagen, men gruppas og barnas interesse og medvirkning vil alltid tillegges vekt. Tidsangivelsen for hvert tema er et estimat, og reguleres underveis. Temaene sier noe om hovedfokus i perioden, og elementer fra alle temaene vil være å finne flere ganger i løpet av året. For eksempel: bokstaver vil vi komme innom når barna skriver navnene sine, men i april er det et hovedfokus.

Måned	Temaer
August	Oppstart
September	Meg selv, fellesskap og samhold i gruppa
Oktober	Vennskap, følelser og psykisk helse. Røde og grønne tanker Film fra "Jeg vet"
November	Min kropp- mine grenser
Desember	Jul og tradisjoner. - Julevandring til Hønefoss kirke - Vi går Lucia på omsorgssenteret
Januar	Skiskole på Ringkollen
Februar	Skiskole på Ringkollen
Mars	Tradisjoner og påske.
April	Meg selv og skolestart Overnatting i barnehagen
Mai	Meg selv og skolestart Ørne- og Bjørnedager
Juni	Meg selv og skolestart Høytidelig avslutning i barnehagen